

Scientific Journal

VIRTUS

#34, May, 2019
published since 2014

*Dedicated to the 80th anniversary of the
Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education*

2019

ISSN 2410-4388 (Print)
ISSN 2415-3133 (Online)

Scientific Journal *Virtus*
Issue # 34, May, 2019
Published since 2014

*Recommended for publication by the Academic council of the
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University
(the proceedings No.10 June 26, 2019)*

*Recommended for publication by the Academic Council of Luhansk
Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education
(the proceedings No.4 June 21, 2019)*

Founder: Scientific public organization
"Sobornist" (Ukraine).

Publisher: Center of Modern Pedagogy "Learning
Without Borders" (Canada).

Partners:

- + Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine);
- + Lugansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine);
- + Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine);
- + SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine);
- + Consortium for Enhancement of Ukrainian Management Education (Ukraine);
- + Pomeranian Academy in Slupsk (Poland);
- + Baku Islamic University (Azerbaijan);
- + University of the town of Nish (Serbia);
- + Zielonogorski University (Poland);
- + Center of Modern Pedagogy "Learning Without Borders" (Canada).

Virtus: Scientific Journal / Editor-in-
Chief M.A. Zhurba - May # 34,
2019. - 264 p.

Editor-in-Chief:

Zhurba M.A., Ph.D., professor, Head of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Deputy Editor-in-Chief:

Kuzmichenko I.O., Ph.D., associate professor, Head of the Department of Humanities of SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine);

Talishinski E.B., Ph.D., associate professor, Head of the Department of Public Disciplines of the Baku Islamic University (Azerbaijan);

Starichenko E.V., Head of Analytical Department of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Mainhandling Editor:

Kravchenko Yu.V., Manager on international cooperation of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Journal Indexing:

✓ **Google Scholar** is a freely accessible web search engine that indexes the full text or metadata of scholarly literature across an array of publishing formats and disciplines. The Google Scholar index includes most peer-reviewed online academic journals and books, conference papers, theses and dissertations, preprints, abstracts, technical reports, and other scholarly literature, including court opinions and patents. Google Scholar's database contains roughly 389 million documents including articles, citations and patents making it the world's largest academic search engine.

✓ **Scientific Indexing Services (SIS) (USA)** is academic database which provides evaluation of prestigiousness of journals. The evaluation is carried out by considering the factors like paper originality, citation, editorial quality, and regularity & international presence.

✓ **Citefactor (USA)** is a service that provides access to quality controlled Open Access Journals. The Directory indexing of journal aims to be comprehensive and cover all open access scientific and scholarly journals that use an appropriate quality control system, and it will not be limited to particular languages or subject areas.

✓ **ResearchBib** is open access with high standard indexing database for researchers and publishers. Research Bible may freely index journals, research papers, call for papers, research position.

✓ **Scientific Journal Impact Factor (SJIFactor)** is an international, recognized platform for promoting scientific achievements, as well as supporting publishers and scientific communities interested in state-of-the art research activities in innovation and applied science areas.

✓ **Directory of Research Journal Indexing (DRJI)** is to increase the visibility and ease of use of open access scientific and scholarly journals thereby promoting their increased usage and impact. DRJI supply champion has access to global-renowned content in all discipline areas including magazine and journal articles. DRJI advocate, educate, and provide the central resource for indexing.

✓ **International Innovative Journal Impact Factor (IIJIF)** – academic database was organized with the aim of creating an open platform for scientific research around the world. IIJIF provides the necessary communication of scholars, editors, publishers and conference organizers, through its exclusive services: provides indexing of scientific journals (calculates the impact factor), forms a list of national/international conferences and journals.

**Certificate of Mass Media Registration:
KB № 21060-10860P from 24.11.2014 p.**

Journal Editorial Staff Contact Information.
e-mail: virtustoday@gmail.com
website: <http://virtus.conference-ukraine.com.ua>

© Authors of the Articles, 2019.

© Scientific Journal «Virtus», 2019.

Editorial Board:

Aliyeva S.I., Ph.D., professor, Institute of History National Academy of Sciences of Azerbaijan (Azerbaijan).

Aliyeva S.N., Ph.D., associate professor, Baku State University (Azerbaijan).

Aliyeva Y.N., Ph.D., associate professor, Baku State University (Azerbaijan).

Aliyev M.N., Ph.D., professor, Baku State University (Azerbaijan).

Arslan C.H., Ph.D., professor, Necmettin Erbakan University (Turkey).

Bohonkova J.A., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Chyzhova O.M., Ph.D., professor, National Pedagogical Dragomanov University (Ukraine).

Ciftci S.S., Ph.D., associate professor, Necmettin Erbakan University (Turkey).

De Serio B., Ph.D., professor, University of Foggia President of AIM (Italy).

Dombi-Fáy A., prof. dr., CSc, PhD, dr. hab., Professor of Pedagogy, Faculty of Education Hungary, Szeged University "Juhász Gyula" (Hungary).

Drachuk O.P., Ph.D., associate professor, National Pirogov Memorial Medical University, Vinnytsya (Ukraine).

Fóris-Ferenczi R., Ph.D., associate professor, Docent, Vice-dean, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Department of Applied Psychology of the Babeş-Bolyai University (Romania).

Hamarta E.S., Ph.D., professor, Necmettin Erbakan University (Turkey).

Huzhva O.P., Ph.D., professor, Ukrainian State Academy of Railway Transport (Ukraine).

Jovanovic P., Ph.D., professor, University of the town of Nish (Serbia).

Kalko I.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Karabacak N.N., Ph.D., associate professor, Recep Tayyip Erdogan University (Turkey).

Karlovitz Já.T., Ph.D., associate professor, Óbuda University (Hungary).

Kasyanova O.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Kasyanova V.A., Ph.D., associate professor, Institute of Chemical Technologies Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Komarevtseva I.A., Ph.D., professor, SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine).

Korotkova E.A., Ph.D., associate professor of social and humanities science, Department of Donbas State Technical University (Ukraine).

Kravchuk O.O., Ph.D., professor, Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute (Ukraine).

Mennell S., Ph.D., professor, University College Dublin (Ireland).

Mihailovic S., Ph.D., professor, Institute of Serbian Culture Pristina-Leposavic (Serbia).

Moskalyova L.Yu., Ph.D., professor, Melitopol Bogdan Kshmelnitsky State University (Ukraine).

Okulicz-Kozaryn W., dr.hab., MBA, Member of the International Scientific Association of Economists and Jurists "Consilium" (Switzerland).

Pagava O.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Polishchuk O.P., Ph.D., professor, Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine).

Polovyi M.A., Ph.D. in History, D.Sc. in Political Science, professor, Vasyl Stus Donetsk National University (Ukraine).

Potapenko E.V., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East Ukrainian National University (Ukraine).

Sapenko R., Ph.D., professor, Zielonogorski University (Poland).

Shpak D.O., Ph.D., associate professor, Mykolajiv branch of Kiev National University Culture and Arts (Ukraine).

Radchenko O.V., Ph.D., professor, Pomeranian Academy in Slupsk (Poland).

Rohit Kumar Verma, B.com.L.L.b, Poet & Researcher, Writer, Institute of Law Jiwaji University (India).

Shchudlo S., Ph.D., professor, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University (Ukraine).

Stoffa Ján, prof. Ing., DrSc., emeritus professor, Palacký University in Olomouc (Czech Republic).

Stoffová V., prof. Ing., CSc., Ph.D., Department of Mathematics and Informatics, Faculty of Education, Trnava university in Trnava (Slovakia).

Svintsitska O.I., Ph.D., associate professor, Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine).

Szamosközi I., dr., professor, the Faculty of Psychology and Educational Sciences, Department of Applied Psychology of the Babeş-Bolyai University (Romania).

Takács M., prof., dr., Ph.D., professor, Hungarian Language Teacher training Faculty, University of Novi Sad, Subotica (Serbia).

Torgyik Ju., Ph.D., professor, Kodolányi János College (Hungary).

Tsyurupa M.V., Ph.D., professor, National University of Defense of Ukraine (Ukraine).

Ustymenko-Kosorich O.A., Ph.D., professor, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University (Ukraine).

Vveinhardt J., Ph.D., professor, Vytautas Magnus University, Lithuanian Sports University (Lithuania).

Yeremenko A.M., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Zhurba A.M., Ph.D., associate professor of Department of Social Disciplines and Humanities Donbas State Technical University (Ukraine).

Zavatskaya N.Yev., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

The authors of materials are responsible for plagiarism, accuracy of the represented facts, quotes, figures and surnames. Editorial staff reserves the right for insignificant editing and reduction and also literary revision of the articles (with preservation of the main conclusions and style of the author). The editorial board of the journal may not share world outlook of the authors.

CONTENT

PHILOSOPHY

Averianova N.M., Voropayeva T.S.
ARMED CONFLICT IN UKRAINE:
ETHNOFILOSOPHICAL ASPECTS12

Levytskyi O.O.
COMMON LAW NORMS AND REGULATIONS
ON PRIESTLY FORMATION IN SEMINARIES17

Radziska V.D.
MORAL CONFLICTS OF THE SPIRITUAL WORLD
OF PERSONALITY23

Rahimov Komiljon
THE DESCRIPTION OF THE MAQAMS AND HALS
OF TASAWWUF IN «SHARH AT-TA'ARRUF»27

Strielkova Yu.O.
THE CONCEPT OF GOD'S WORD IN DIALECTICAL
THEOLOGY AND CHRISTIAN THEOLOGICAL
AND PHILOSOPHICAL TRADITION39

Tsyurupa M.V.
HUMANITARIAN AND SOCIAL POLITICS:
DYNAMIC SYNTHESIS OF DIFFERENT VARIATIONS
OF ATTITUDE TOWARD HUMAN45

PSYCHOLOGY

Emishyants O.B.
FEATURES OF SELF-PERSONALITY49

Chuhraeva G.V.
PRIMARY INITIALS DISPLAYS
OF PSYCHOLOGICAL INCONSISTENCIES
FOR THE WORKERS OF OPERATIVE
AND SPECIAL SUBDIVISIONS OF POLICE54

PEDAGOGY

Bereka V.Y.
PERSONALITY-ORIENTED APPROACH TO MASTER
OF SCIENCE TRAINING OF FUTURE MANAGERS
IN EDUCATION57

Borovets O.V., Vashchenia L.V.
USING OF HEALTH SAVING TECHNOLOGIES
IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF PRIMARY SCHOOL61

Branyska M.M.
COMPREHENSION OF NON-VERBAL MEANS OF
COPMUNICATION BY CHILDREN WITH AUTISM64

Davydova N.A.
IMPLEMENTATION OF THE MODEL
OF MANAGEMENT OF THE DEVELOPMENT
OF MEDIACULTURE SCHOOL LEADER
IN THE SYSTEM OF METHODOICAL WORK66

Dubovik L.P.
DIDACTIC IDEAS TEACHERS-INNOVATORS
V. SHATALOV69

Diadechko A.M.
THE UKRAINIAN SYSTEM OF POST GRADUATE
STUDIES VIEWED BY PHD STUDENTS72

Zolotarova I.N., Ponomarov O.S.
COMMUNICATIVE AND PROFESSIONAL
COMPETENCES FORMATION
OF FOREIGN STUDENTS75

Ivanenko V.V.
TEACHING LISTENING IN THE COURSE
OF COMMUNICATIVELY-ORIENTED METHODS
FOR TEACHER-ENGINEERS79

Kazanzhy I.V.
MODERN APPROACHES TO PROFESSIONAL TRAINING
OF A PRIMARY SCHOOL TEACHER81

Kazanzhy O.V.
H.C. ANDERSEN'S TALES CONTEXTUAL STUDYING
IN THE PROCESSE OF FUTURE SPECIALISTS
OF PRIMARY SCHOOL PREPARING84

Kapinus O.S.
FEATURES AND CONDITIONS OF DEVELOPMENT
OF REFLECTIVE CULTURE TO FUTURE OFFICERS
OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE87

Kovalchuk I.V., Kroitor O.P.
ACTUAL ISSUES OF COOPERATION IN THE TRAINING
OF FUTURE TEACHERS OF LABOR EDUCATION91

Kozubovska I.V., Myhalyna Z.I., Ivanichko I.O.
FOREIGN EXPERIENCE OF THE DEVELOPMENT
OF INTERCULTURAL TOLERANCE AMONG PUPILS94

Kozubovsky R.V., Soyma N.D.
SOCIAL ADAPTATION OF CHILDREN
WITH BEHAVIORAL PROBLEMS IN USA98

Kondratova L.G.
DEVELOPMENT OF PEDAGOGICAL MASTERY
OF TEACHERS OF MUSIC ART BY MEANS
OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN CONDITIONS
OF INFORMAL EDUCATION101

УДК 373.3:015.31:17.022.1

Боровець О.В.,*к.пед.н., доцент кафедри педагогіки початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету,
olena_borovets@ukr.net**Україна, м. Рівне***Вашеня Л.В.,***вчитель початкових класів Лозківської загальноосвітньої школи І–ІІ ступенів,
vachenylydmula@ukr.net**Україна, Рівненська обл., с. Лозки*

УПРОВАДЖЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Стаття присвячена проблемі формування здорового способу життя дітей молодшого шкільного віку. Визначено, що важливим засобом вирішення цієї проблеми є впровадження здоров'язбережувальних технологій в освітній процес початкової школи. Проаналізовано сутність здоров'язбережувальних технологій, акцентовано увагу на тому, що здоров'язбережувальні технології об'єднують усі напрями діяльності освітнього закладу, метою яких є формування навичок здорового способу життя, збереження і зміцнення здоров'я учнів. Авторами відстоюється думка, що будь-яка педагогічна технологія повинна бути здоров'язбережувальною. Запропоновано форми, методи і прийоми, які забезпечують упровадження здоров'язбережувальних технологій в освітній процес сучасної початкової школи.

Ключові слова: здоров'я, здоров'язбережувальні технології, діти молодшого шкільного віку, початкова школа, освітній процес.

Постановка проблеми. В Україні проблема формування здорового способу життя нації на сучасному етапі є надзвичайно актуальною, оскільки в останні роки суттєво зменшилася чисельність населення та збільшилася кількість людей, які мають різні хвороби, спричинені різноманітними факторами, серед яких – низький рівень культури здоров'я. Окрім цього, незадовільний стан здоров'я людини, особливо школяра, негативно відображається на формуванні духовних цінностей, на ставленні особистості до праці, до навколишнього світу, до інших людей.

В останні десятиріччя яскраво простежуються чинники, які негативно впливають на стан здоров'я учнів, а саме: зростання навчального навантаження, надмірне захоплення дітей різними гаджетами, переглядами фільмів, комп'ютерними іграми, неякісне, незбалансоване харчування тощо. Усе це призводить до гіподинамії, порушення постави, порушення зору і т. ін. Сучасна медицина мало займається профілактикою хвороб, частіше лікуванням. Тому важливим завданням школи є зберегти і зміцнити здоров'я учнів, сформувати в них відповідальне ставлення до власного здоров'я.

Вирішення цієї проблеми у нашій країні зараз здійснюється засобами реформування системи освіти, розробкою і запровадженням державних цільових комплексних програм, упровадженням в освітній процес закладів освіти здоров'язбережувальних технологій. Процес формування свідомого ставлення учнів початкової школи до здоров'я потребує поєднання інформаційного й мотиваційного компонентів із практичною діяльністю учнів, що сприятиме оволодінню ними необхідними вміннями і навичками здорового способу життя. Дослідження засобів формування здоров'язбережувальної компетентності школярів є важливою і актуальною проблемою сучасної педагогічної науки та практики.

Вирішенню питання формування навичок та культури здорового способу життя дітей та молоді, застосування здоров'язбережувальних технологій в освітньому процесі присвятили свої праці І. Волкова, О. Єжова, Д. Калиниченко, С. Омельченко, В. Оржеховська та інші. Підготовка педагога до впровадження здоров'язбережувальних технологій, методичні аспекти їх реалізації в освітньому процесі сучасного закладу освіти досліджували О. Ващенко, О. Зоріна, О. Пилипишин, С. Свидоренко та інші.

Мета статті – проаналізувати сутність здоров'язбережувальних технологій, визначити ефективні форми, методи, засоби їх упровадження в освітній процес сучасної початкової школи.

Виклад основного матеріалу. Конституція України визнає життя і здоров'я людини однією з найвищих соціальних цінностей. Держава зобов'язана забезпечити якнайповнішу реалізацію цих цінностей і при цьому вирішити завдання виховання здорового покоління, турботи про його фізичне, психічне, соціальне і духовне здоров'я, що є інтегральним показником суспільного розвитку, від чого значною мірою залежить стан продуктивних сил країни, її економічний, оборонний, інтелектуальний, духовний потенціал, ресурс розвитку держави. У 1991 році в Україні була ратифікована Конвенція ООН про права дитини. Виконання її умов та положень Всесвітньої декларації про забезпечення виживання, захисту й розвитку дітей вимагало цілеспрямованих дій української держави, всього суспільства щодо створення сприятливих умов для розвитку дітей.

Однак, дослідження свідчать, що сучасна людина не завжди розуміє, що її здоров'я – найвища цінність, яка залежить від її поведінки, способу життя. Хвороби сучасних дітей – це наслідки не тільки складних економічних, соціальних умов, але й духовної спустошеності.

Дитяча наркоманія, тютюнокуріння, байдужість, вживання брутальних слів – це також недуги, які потрібно лікувати [1]. Тому зараз велика увага приділяється саме педагогічним заходам щодо формування здорового способу життя дітей та усвідомлення ними значення здоров'я для майбутньої самореалізації. У дитячому віці відбувається сприйняття певних норм і зразків поведінки, накопичення відповідних знань та вмінь, усвідомлення потреб та мотивів, визначення ціннісних орієнтацій, інтересів та уявлень. Дослідники стверджують, що серед усіх чинників, які так чи інакше впливають на стан як фізичного, так і психічного здоров'я дітей, найважливішим є поведінка. Цей показник перевищує вплив спадковості, навколишнього середовища та якості медичної допомоги. Найважчі хвороби пов'язані з індивідуальними звичками, особливо постійними, які в сукупності називають способом життя. Щоб вплинути на поведінку дитини, необхідні зусилля її самої, а також сім'ї, школи, громадськості.

В умовах реформування початкової освіти в Україні важливим завданням Нової української школи є забезпечення умов для повноцінного розвитку школярів та отримання ними якісної освіти, збереження і зміцнення здоров'я дитини, що є однією із складових розвитку особистості. Діяльність учителя повинна бути орієнтована на формування у дітей стійкої позиції, що передбачає усвідомлення цінності здоров'я, почуття відповідальності за збереження й зміцнення власного здоров'я, поглиблення знань, умінь та навичок, пов'язаних з усіма складовими здоров'я (фізична, соціальна, психічна, духовна). Забезпечення реалізації таких завдань стає можливим завдяки впровадженню в освітній процес початкової школи здоров'язбережувальних технологій.

Аналіз наукової літератури з проблеми дослідження дає підстави стверджувати, що нині не існує єдиного підходу до визначення сутності поняття «здоров'язбережувальні технології». На основі вивчення видань останніх років С. Гуменюк визначає декілька напрямів, у яких ця педагогічна категорія розглядається як:

- маркер якісної характеристики освітніх технологій, показник її спрямованості на здоров'язбереження;
- технології навчання здоров'ю, які об'єднують формування культури здоров'я, здорового способу життя, валеологічну і гігієнічну освіту;
- сукупність оздоровчо-фізкультурних заходів;
- формування сприятливого освітнього середовища [2, с.55].

Узагальнення різних тлумачень категорії «здоров'язбережувальні технології» дозволило Д. Калиниченко визначити її сутність на основі системного підходу: здоров'язбережувальні технології включають «моніторинг стану здоров'я дітей, розробку здоров'язбережувальної стратегії з урахуванням вікових особливостей учнівського колективу, а також урізноманітнення діяльності учнів задля підвищення резервів їх здоров'я і працездатності» [3, с.53]. Зміст здоров'язбережувальних технологій визначають як психологічно комфортні умови навчання, відсутність стресових ситуацій; застосування доцільних методів і засобів навчання; організацію освітнього процесу з урахуванням вікових, індивідуальних, статевих особливостей та гігієнічних норм; повноцінний та раціонально організований руховий режим учнів [4].

Таким чином, здоров'язбережувальні технології об'єднують усі напрями діяльності освітнього закладу, метою яких є формування навичок здорового способу життя, збереження і зміцнення здоров'я учнів. Зважаючи на те, що освітній процес повинен базуватися на визнанні життя і здоров'я дитини як найбільших цінностей, будь-яка педагогічна технологія має бути здоров'язбережувальною [2].

Проблема впровадження здоров'язбережувальних технологій в освітній процес сучасної початкової школи неодноразово розглядалася науковцями та вчителями на науково-практичних конференціях, семінарах, методичних об'єднаннях, засіданнях творчих груп педагогів. Практика свідчить, що системні знання, уміння проектувати і застосовувати здоров'язбережувальні технології є важливою складовою професійної компетентності сучасного вчителя початкової школи.

Впровадження таких технологій у процес навчання вимагає: не допускати перевантаження учнів молодшого шкільного віку, визначаючи оптимальний обсяг навчального матеріалу та домашніх завдань; враховувати інтелектуальні та фізіологічні особливості учнів, особливості дітей із особливими освітніми потребами; поєднувати та чергувати різні види діяльності (інтелектуальна, рухова, емоційна), форми організації навчальної діяльності учнів на уроці (фронтальна, групова, індивідуальна); сприяти формуванню культури здоров'я, навичок здорового способу життя під час вивчення предметів усіх освітніх галузей. Системна робота педагогів включає також використання вчителями на уроках та на перервах прийомів рухової активності, нейтралізації стресів, організацію гарячого харчування тощо.

Формування в учнів початкової школи компетентного ставлення до власного здоров'я неможливе без реалізації всіх складових здоров'я: фізичної, соціальної, психологічної, духовної [5]. Спостереження і аналіз діяльності вчителів дозволяють виокремити низку методів і прийомів, які забезпечують упровадження здоров'язбережувальних технологій у освітній процес сучасної початкової школи. Так, реалізація фізичної складової здійснюється через ранкові зустрічі, на яких використовуються руханки, рухливі ігри, фізкультхвилинки (оздоровчу рухливу діяльність); контроль та самоконтроль за правильною поставою під час письма, читання, ходіння тощо; виконання дихальних вправ, гімнастики для очей тощо. Реалізація соціальної складової здійснюється через заохочення ініціативи учнів; стимулювання і формування мотивації учіння школярів, розвиток творчих здібностей, створення умов для самовираження учнів, формування адекватної самооцінки; стимулювання аргументації відповідей тощо. Психологічна складова реалізується через створення ситуації успіху та сприятливого психологічного клімату на уроці; формування вмінь керувати своїми емоціями, почуттями, здатності аналізувати наслідки дій шкідливих звичок тощо. Реалізація духовної складової здійснюється через навчання доброзичливому ставленню до однокласників і дорослих; формування відповідальності за власні дії та вчинки; вироблення навичок самообслуговування; формування здатності бачити й сприймати прекрасне в житті, природі, мистецтві, літературі, вміння розрізнати

зло і добро, духовне і бездуховне; сприяння усвідомленню життєвих цінностей [6].

Висновки. Питання здорового способу життя, збереження і зміцнення здоров'я дітей виходять за межі педагогічної науки, і є важливою соціальною проблемою, яка безпосередньо пов'язана з майбутнім добробутом держави. Вирішення цієї проблеми протребує спільної діяльності педагогів, медиків, батьків, громадськості. Впровадження в освітній процес ефективної системи оздоровчих заходів, здоров'язбережувальних технологій сприяють формуванню позитивної мотивації учнів на здоровий спосіб життя, зростанню самооцінки, психічного благополуччя, формуванню культури здоров'я школярів.

Література

1. Оржеховська В.М. *Здоровий спосіб життя: навчально-методичний посібник* / В.М. Оржеховська, О.О. Єжова. – Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2010. – 188 с.
2. Гуменюк С.В. *Здоров'язберігаючі технології в системі освіти* / С.В. Гуменюк // *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Педагогіка, соціальна робота.* – 2013. – Вип. 26. – С. 55-57.
3. Калиниченко Д.О. *Здоров'язбережувальні технології як складова навчально-виховного процесу сучасної школи* / Д.О. Калиниченко // *Молодий вчений.* – 2016. – № 11.1 (38.1). – С. 52-55.
4. Бойченко П.Є. *Валеологія – мистецтво бути здоровим* / П.Є. Бойченко // *Здоров'я та фізична культура.* – 2005. – № 2. – С. 1-4.
5. Омельченко С.О. *Педагогічні технології особистісно*

орієнтованого формування в учнів загальноосвітньої школи культури здоров'я: теорія та практика / С.О. Омельченко. – Слов'янськ: Вид. центр СДПУ, 2010. – 205 с.

6. Ах'ядова П.Т., Киценко В.Т. *Здоров'я дитини – майбутнє країни: методичний посібник* / П.Т. Ах'ядова, В.Т. Киценко. – 2018. – Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/zdorovazberigauci-tehnologii-matinka-priroda-98438.html>.

References

1. Orzhekhovska V.M. *Zdorovyiy sposib zhyttia: navchalno-metodychnyi posibnyk* / V.M. Orzhekhovska, O.O. Yezhova. – Sumy: Vydavnytstvo SumDPU im. A.S. Makarenka, 2010. – 188 s.
2. Humeniuk S.V. *Zdoroviazberihaiuchi tekhnologii v systemi osvity* / S.V. Humeniuk // *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Pedagogika, sotsialna robota.* – 2013. – Vyp. 26. – S. 55-57.
3. Kalynychenko D.O. *Zdoroviazberizhuvalni tekhnologii yak skladova navchalno-vykhovnoho protsesu suchasnoi shkoly* / D.O. Kalynychenko // *Molodyi vchenyi.* – 2016. – № 11.1 (38.1). – S. 52-55.
4. Boichenko P.Ye. *Valeolohiia – mystetstvo buty zdorovym* / P.Ye. Boichenko // *Zdorovia ta fizychna kultura.* – 2005. – №2. – S. 1-4.
5. Omelchenko S.O. *Pedagogichni tekhnologii osobystisno orientovanooho formuvannia v uchniv zahalnoosvitnoi shkoly kultury zdorovia: teoriia ta praktyka* / S.O. Omelchenko. – Sloviansk: Vyd. tsentr SDPU, 2010. – 205 s.
6. Akh'iadova P.T., Kytsenko V.T. *Zdorovia dityny – maibutnie krainy: metodychnyi posibnyk* / P.T. Akh'iadova, V.T. Kytsenko. – 2018. – Rezhym dostupu: <https://vseosvita.ua/library/zdorovazberigauci-tehnologii-matinka-priroda-98438.html>.

Borovets O.V.,

Candidate of Pedagogical Sciences (PhD (Pedagogy)), Associate Professor of the Department of Primary Education Pedagogy, Rivne State University of the Humanities, olena_borovets@ukr.net

Ukraine, Rivne

Vashchenia L.V.,

Primary school teacher, School of Lozky, vashenylydmula@ukr.net

Ukraine, Rivne region, Lozky

USING OF HEALTH SAVING TECHNOLOGIES IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF PRIMARY SCHOOL

The article is devoted to the problem of primary students` healthy lifestyle formation. It was determined that an important means to solve this problem is using of health saving technologies in the educational process of primary school. The essence of health saving technologies was analyzed, attention was focused on the fact, that health saving technologies unite all directions of activity of educational institution, the purpose of which is to develop healthy lifestyle skills, preserve and strengthen students` health. The authors defend the idea that some pedagogical technology should be health saving. The forms, methods and techniques are proposed, that provide using of health saving technologies in the educational process of a modern primary school.

Key words: *health, health saving technologies, primary students, primary school, educational process.*